

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobkyně **V. S.**, bytem M. 1289, N. M. n. M., zast. obecným zmocněncem J. S., bytem tamtéž, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR**, Na Poříčním právu 1/376, 1280 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.8.2014, sp.zn. SZ/221/2013/9S-VYK, č.j. MPSV-UM/4795/14/4S-VYK,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného vydaného dne 15.8.2014. Žalobkyně poukazovala nato, že její zdravotní stav odpovídá přiznání příspěvku na péči ve stupni II., neboť kromě úkonů, které není schopna zvládat dle žalovaného, nezvládá ještě další základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že rozhodnutím úřadu práce ze dne 18.2.2013 byl zamítnut návrh žalobkyně na změnu výše přiznaného příspěvku a bylo rozhodnuto, že jí bude nadále poskytován příspěvek na péči v původní výši 800 Kč měsíčně od října 2012 s odůvodněním, že dle posouzení jejího stupně závislosti OSSZ Žďár nad Sázavou ze dne 25.1.2013 je osobou, která se podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká

závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc nebo dohled ve čtyřech oblastech základních životních potřeb posuzovaných podle § 9 zákona o sociálních službách. Dle OSSZ Žďár nad Sázavou nezvládá základní životní potřeby v oblasti tělesné hygieny, péče o zdraví, osobních aktivit a péče o domácnost.

Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně podala odvolání, v němž uvedla, že navíc nezvládá základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace, neboť je opakovaně dopravována k lékaři (doloženo opakovaně čestným prohlášením) a potřebuje doprovod v lékařských zařízeních (potvrzeno ve zprávě z interní ambulance na chirurgickém oddělení). Rozhodnutím žalované č.j. MPSV-UM/3242/13/9S-VYK, které nabylo právní moci 28.5.2013, bylo odvolání žalobkyně zamítnuto a bylo potvrzeno napadené rozhodnutí úřadu práce, a to zejména na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně PK MPSV ČR, Brno ze dne 29.3.2013 a doplňujícího posouzení téže posudkové komise ze dne 7.5.2013. PK MPSV v posouzení zdravotního stavu ze dne 29.3.2013 dospěla k závěru, že žalobkyně je osobou, která se dle ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby a není schopna zvládat 3 základní životní potřeby, a to péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Tento stav trval i k datu 1.10.2012 a doba platnosti tohoto posudku byla stanovena do 31.12.2015. V doplňujícím posouzení ze dne 7.5.2013 PK MPSV Brno vyhodnotila doloženou lékařskou zprávu (lékařská zpráva z neurologické ambulance MUDr. Čechovský ze dne 20.7.2012 a MUDr. Koutný ze dne 4.4.2013) a objektivní nález zjištěný při jednání PK dne 7.5.2013 (žalobkyně byla přítomna jednání PK MPSV) a neshledala důvody pro změnu posudkového závěru ze dne 29.3.2013.

Uvedené rozhodnutí odvolacího orgánu napadla žalobkyně 25.6.2013 žalobou ke Krajskému soudu v Brně, který rozsudkem ze dne 25.6.2014, č.j. 41A 49/2013-44, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Dle závěru soudu nebylo v řízení o příspěvku na péči postupováno v souladu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu, neboť v rozhodnutí nejsou uvedeny úvahy, kterými se žalovaný řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Soud zavázal žalovaného k tomu, aby při vydání nového rozhodnutí vycházel z ust. § 68 odst. 3 správního řádu a v rozhodnutí se vypořádal s podklady pro rozhodnutí a uvedl úvahy, kterými se řídil při hodnocení důkazů a při výkladu právních předpisů.

Na základě rozsudku soudu žalovaný v dalším řízení postupoval v souladu s platnými právními předpisy, tj. zákonem o sociálních službách a správním řádem a přezkoumal napadené rozhodnutí z hlediska zákonnosti a v rozsahu námitek uvedených v odvolání.

Z předložené spisové dokumentace žalovaný zjistil, že správní řízení bylo na základě podaného návrhu na změnu výše přiznaného příspěvku na péči zahájeno dne 31.10.2012. Dne 13.11.2012 provedl prvoinstanční správní orgán sociální šetření v místě bydliště žalobkyně pro účely řízení o příspěvku na péči, kterým byla zjišťována její schopnost zvládat základní životní potřeby vymezené § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách. V záznamu ze sociálního šetření je uveden popis situace žalobkyně se zaměřením na hodnocení základních životních potřeb: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Ze záznamu ze sociálního šetření vyplývá, že žalobkyně používá k chůzi jednu francouzskou hůl, po domě se pohybuje bez hole s přidržením se nábytku. Funkčnost horních končetin (zejména pravé horní končetiny) je omezena. Žalobkyně má zajištěný dovoz oběda, jídlo jí naservíruje a

přenesla na stůl manžel. Nají se sama lžící. Oblékání a obouvání a výběr vhodného oblečení zvládá žalobkyně sama stejně jako výkon fyziologické potřeby. Z důvodu částečné inkontinence používá inkontinenční pomůcky. Ranní hygienu a celkovou hygienu zvládá sama. Pomoc druhé osoby potřebuje při vstupu a výstupu z vany. Přípravu léků zajišťuje její manžel, který kontroluje jejich správné užití. Ústní a písemnou komunikaci zvládá. Je orientovaná místem i časem. Péči o domácnost zajišťuje rodina.

Dne 25.1.2013 provedla OSSZ ve Žďáře nad Sázavou posouzení zdravotního stavu žalobkyně pro účely příspěvku na péči, kdy bylo vycházeno ze zdravotní dokumentace ošetřujícího lékaře, z dalších odborných lékařských nálezů a ze sociálního šetření úřadu práce ze dne 13.11.2012. OSSZ dospěl k závěru, že žalobkyně je osobou, která se podle ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři základní životní potřeby v oblasti tělesné hygieny, péče o zdraví, osobních aktivit a péče o domácnost a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Žalovaný na základě výše uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně neprováděl v dalším řízení nové dokazování, tj. nežádala PK MPSV o nové posouzení zdravotního stavu žalobkyně, neboť krajským soudem nebylo posouzení zdravotního stavu žalobkyně PK MPSV Brno ze dne 29.3.2013 a jeho doplnění ze dne 7.5.2013 zpochybněno. Odvolací orgán proto při vydání nového rozhodnutí vycházel z posudkového závěru PK MPSV Brno ze dne 29.3.2013 a jeho doplnění ze dne 7.5.2014 a ze sociálního šetření provedeného úřadem práce ze dne 13.11.2012.

PK MPSV zasedala dne 29.3.2013 v souladu s ust. § 16b zákona č. 582/1991 Sb., v řádném složení. Žalobkyně nebyla jednání přítomna a nebyla seznámena s posudkovým závěrem. Na základě doložené lékařské zprávy z neurologické ambulance, MUDr. Čechovský ze dne 20.7.2012 a MUDr. Koutný ze dne 4.4.2013, požádal odvolací orgán dne 5.4.2013 PK MPSV o doplňující posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Dne 7.5.2013 vypracovala PK MPSV Brno doplňující posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Jednání posudkové komise dne 7.5.2013 byla žalobkyně přítomna a byla vyšetřena přítomnými lékaři. S posudkovým závěrem nebyla seznámena.

Dle posudku PK MPSV ze dne 29.3.2013 a jeho doplnění ze dne 7.5.2013 je žalobkyně osobou, která se dle ust. 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné osoby. Dle PK MPSV žalobkyně nezvládá základní životní potřeby v oblasti péče o zdraví, osobních aktivit a péče o domácnost. Tento stav byl i k 1.10.2012, tj. k prvnímu dni kalendářního měsíce, ve kterém byl podán návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči. Doba platnosti obou posudků byla stanovena do 31.12.2015.

Dle posudkového hodnocení PK MPSV je hybnost žalobkyně omezena bolestmi páteře, zejména krčního úseku, pro které jí byla opakovaně indikována infuzní analgetická terapie. Rotace v kyčlích je volná, nebolestivá. Diabetická polyneuropathie se projevuje vymizením reflexů na dolních končetinách. Horní končetiny jsou funkční. Po náhradě srdečních chlopní je kardiopulmonálně kompenzovaná s dobrou funkcí, užívá lék warfarin. Trpí močovou inkontinencí. Nejsou u ní prokázány závažné poruchy hybnosti nosných kloubů, páteře,

parézy ani vady zraku, sluchu nebo mentální postižení, které by omezovaly orientaci a komunikaci. Ošetřujícím lékařem uváděná porucha paměti nebyla prokázána, neboť během hospitalizace byla žalobkyně plně orientovaná a spolupracovala. Nebyla u ní prokázána těžká porucha duševních funkcí se ztrátou poznávacích a ovládacích schopností. Ostatní onemocnění uvedená v diagnostickém souhrnu neomezující zásadním způsobem funkční schopnosti ve vztahu k vykonávání základních životních potřeb. PK MPSV po prostudování zdravotní dokumentace dospěla k závěru, že výsledek sociálního šetření nekoreluje s možnostmi, které žalobkyně může vykonávat v souvislosti se svými zdravotními postiženími v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností je dostatečný k pravidelnému zvládnutí základních životních potřeb v oblasti stravování, neboť žalobkyně je schopna si vybrat hotovou stravu v pevném i tekutém stavu a dát ji na talíř, nalít nápoj, posunout na místo konzumace, najíst se (lžící) a napít. Je schopna se umýt u umyvadla a provést celkovou hygienu postupným umýváním jednotlivých částí těla. Technický způsob provedení ve vaně, sprchovém koutě, ve stoje či vsedě není posudkově rozhodný. Žalobkyně zvládá oblékání a obouvání. Je plně orientovaná, schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí v přijatelném standardu. Rozsah a tíže poruchy funkčních schopností má vliv na schopnost zvládnutí základních životních potřeb v oblasti péče o zdraví, osobních aktivit a péče o domácnost. Žalobkyně je mobilní s facilitátory, orientovaná a komunikativní. Není osobou s úplnou nebo praktickou hluchotou, ani není osobou hluchoslepou nebo osobou s praktickou nebo úplnou nevidomostí. PK MPSV na rozdíl od posudkového lékaře OSSZ neuznala potřebu pomoci při tělesné hygieně.

Z doplňujícího posouzení zdravotního stavu žalobkyně PK MPSV dne 7.5.2013 je patrné, že žalobkyně se dostavila na jednání PK s oporou jedné vycházkové hole. Při jednání PK byla přiměřeně orientovaná, sama se svlékla i oblékla, a to ve stoje i vsedě. Z objektivního vyšetření žalobkyně při jednání komise dne 7.5.2013 vyplývá, že horní a dolní končetiny jsou bez paréz, na levé dolní končetině jsou přítomny projevy chronické žilní nedostatečnosti. Páteř je se svalovou disbalancí, chůze je lehce nejistá o širší bázi, na krátký úsek nebo s oporou druhé osoby používá jednu vycházkovou hůl, na delší vzdálenosti používá dvě trekové hole. U žalobkyně jsou dle RTG vyšetření přítomny artrotické změny na kyčelních kloubech (II. stupně), kolenních kloubech (vpravo III. stupně, vlevo II. stupně) a hlezenních kloubech. Hybnost nosných kloubů je však dle PK MPSV k mobilitě dostačující. V popředí klinického stavu jsou dále závratě kombinované etiologie při postižení krční páteře a poruchou cití na dolních končetinách při diabetické neuropatii a ostruhách patních kostí oboustranně. Objektivní nález zjištěný při jednání komise dne 7.5.2013 byl ve shodě s dřívějšími vyšetřeními. Nálezy předložené v průběhu odvolacího řízení a při jednání PK MPSV neprokazují posudkově významné zhoršení zdravotního stavu. PK MPSV vyhodnotila skutečnosti, které vedly k požadavku na doplnění posudku a neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru, a to ani k datu svého jednání.

Žalovaný považuje posudek PK MPSV ze dne 29.3.2013 a jeho doplnění ze dne 7.5.2013 za zcela úplný a do té míry přesvědčivý, že jím bylo spolehlivě prokázáno, že žalobkyně je osobou, která se v souladu s ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). V posudku nebyly zjištěny žádné nesrovnalosti, PK MPSV se v konečném závěru (tj. v I. stupni závislosti) shodla s hodnocením stupně závislosti s OSSZ. Uvedená komise zpracovala posudek v řádném složeném komise, jejíž jednání se žalobkyně dne 7.5.2013 osobně zúčastnila. Posudková komise prostudovala podkladovou dokumentaci, která byla dostatečná k projednání a k přijetí posudkového závěru, za účasti odborných posudkových lékařů a

lékařů specialistů z oboru neurologie, podle povahy zdravotních obtíží tvrzených žalobkyní, po studiu a vyhodnocení zdravotní dokumentace zpracovala posudkový závěr.

Komise ve svém posudku vyjádřila a v potřebném rozsahu odůvodnila, proč není žalobkyně schopna zvládat výše uvedené tři základní životní potřeby, a z jakého důvodu zvládá zbylých sedm posuzovaných základních životních potřeb. K tomu žalovaný uvedl, že stanovení schopnosti zvládat základní životní potřeby nezávisí na volné úvaze příslušného posudkového orgánu, nýbrž musí odpovídat stanoveným posudkovým kritériím vymezeným v příloze č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb. Není tak rozhodující pouze konkrétní zdravotní postižení účastníka řízení, ale funkční dopad tohoto zdravotního postižení na schopnost zvládat základní životní potřeby. Posudková komise se shodla v konečném závěru (v I. stupni závislosti) s lékařem OSSZ. PK MPSV pouze na rozdíl od lékaře OSSZ neuznala za nezvládanou základní životní potřebu v oblasti tělesné hygieny, neboť žalobkyně je schopna umýt se u umyvadla i provést celkovou hygienu postupným umýváním jednotlivých částí těla. Technický způsob provedení ve vaně, sprchovém koutě ve stoji či vsedě není posudkově rozhodný. Nadále tak žalobkyně nezvládá tři nebo čtyři základní životní potřeby dle ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách.

Žalovaný vyhodnotil posudek PK MPSV ze dne 29.3.2013 a jeho doplnění ze dne 7.5.2013 za úplný, objektivní a přesvědčivý důkazní prostředek, který vycházel zdravotnické dokumentace, námitek uvedených v odvolání, tak i z důsledků zdravotního postižení. Po zhodnocení všech okolností odvolací orgán konstatuje, že žalobkyně je osobou, která se podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost), proto jí dle § 11 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách náleží příspěvek na péči ve výši 800 Kč měsíčně. Nárok na zvýšení příspěvku na péči jí proto nevznikl.

K námitce zmocněnce, že žalobkyně nezvládá základní životní potřeby v oblasti -‘ mobility a orientace, neboť k chůzi používá dvě francouzské hole a potřebuje doprovod druhé osoby, žalovaný uvedl, že dle PK MPSV je žalobkyně plně orientovaná (potvrzeno při jednání komise) a na základě nejnovějších lékařských zpráv, doložených při jednání PK, je hybnost nosných kloubů k mobilitě dostačující (nové lékařské zprávy neprokazují dle PK MPSV posudkově významné zhoršení jejího zdravotního stavu). Zmocněnec dále namítal, že PK MPSV při posouzení zdravotního stavu žalobkyně dne 11.6.2014 nezohlednila nové aktuální lékařské zprávy, které byly PK MPSV doloženy dne 5.6.2014.

K tomu žalovaný uváděl, že v dalším řízení o příspěvku na péči neprováděl nové dokazování, tj. nežádala PK MPSV o nové posouzení zdravotního stavu žalobkyně, neboť krajským soudem nebylo posouzení zdravotního stavu žalobkyně PK MPSV pro účely příspěvku na péči ze dne 29.3.2013 a jeho doplnění ze dne 7.5.2013 nijak zpochybněno. Posudkové zhodnocení PK MPSV ze dne 11.6.2014 bylo vypracováno pro účely řízení o průkazu osoby se zdravotním postižením, nikoliv pro účely řízení příspěvku na péči. Zmocněnec žalobkyně byl v odvolacím řízení pro účely průkazu osoby se zdravotním postižením seznámen s tímto posudkem dne 18.6.2014. S posudkem PK MPSV Brno ze dne 11.6.2014 zmocněnec nesouhlasil, nesdělil však žádné nové skutečnosti (nedoložil nové lékařské zprávy), ani nenamítal, že PK MPSV při vypracování posudku dne 11.6.2014 nepřihlédla k novým lékařským zprávám.

Žalovaný uvedl, že po opětovném přezkoumání celé věci neshledal důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí č.j. MPSV-UM/4795/14/4S-VYK, a proto navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud v Brně ve věci nařídil jednání na den 7.1.2015. Za žalobkyni se k jednání dostavil její zmocněnec a uvedl, že za žalobkyni nemůže s rozhodnutím žalovaného souhlasit. Žalobkyni je 86 let, je vážně nemocná, trpí např. cukrovkou, je po operaci srdce, které jí dle lékařů funguje pouze na 33%, velmi často mívá závratě. K jednotlivým základním životním úkonům, kterých je žalobkyně schopna či schopna není, uvedl:

Sdělil, že po bytě se žalobkyně pohybuje pomalu za přidržování se nábytku, když potřebuje jít z bytu ven, jde z bytu pomalu po schodech, přidržuje se zábradlí a z druhé strany ji přidržuje zmocněnec, protože v domě, kde bydlí, není výtah. Po ulici je schopna za pomoci hole a přidržování se zmocněnce dojít k lékaři, který je od bydliště vzdálen asi 200 m. Dále by však již nedošla, takže vše, co je dál, dělá zmocněnec tak, že vozí žalobkyni vozidlem. Pokud jde o vykonání hygieny, ranní hygienu zvládne žalobkyně sama, to se však umývá pouze v umyvadle, a pokud je třeba, aby se vykoukala, musí jí zmocněnec pomoci při vstupu do vany i při vystupování z vany, kde mají umístěny dvě madla, kterých se přidržuje. Pokud jde o oblékání, oblečení na doma si obleče pomalu sama, např. do kabátu jí však musí pomáhat. Pokud jde o obouvání bot, vzhledem k problémům s kolenem, se nemůže ohnout, takže boty si obouvá ve stoje, ovšem zmocněnec je musí pomoci zapnout nebo zavázat. Pokud pak jde o stravování, žalobkyně i zmocněnec si nechávají vozit oběd pečovatelskou službou, přivezený oběd je žalobkyně schopna si dát na talíř a pomalu se také sama najíst. Pokud jde o snídaně a večeře, ty je schopna si žalobkyně sama přichystat, většinou si ukrojí chléb na elektrickém kráječi, ten s nějakou přílohou nebo namazaný sní. Pokud však jde o péči o domácnost, tu nezvládá vůbec, veškerý úklid v domácnosti i např. umytí nádobí, musí dělat zmocněnec. Má za to, že žalobkyni by měl být přiznán nezvládnutý další úkon, který není schopna samostatně zvládat, a to mobilita a provádění hygieny. V poslední době není schopna si žalobkyně ani přichystat léky a správně je brát, tato situace však trvá asi měsíc. Předtím byla žalobkyně schopna si léky sama připravit a správně je také užívat.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně dne 31.10.2012 podala návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči.

Dne 13.11.2012 bylo provedeno sociální šetření pracovníkem správního orgánu I. stupně, při kterém byla zjišťována schopnost samostatného života žalobkyně v přirozeném sociálním prostředí. Následně dne 25.1.2013 bylo na základě žádosti správního orgánu I. stupně provedeno posouzení stupně závislosti OSSZ ve Žďáře nad Sázavou s výsledkem, že žalobkyně potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při čtyřech základních životních potřebách, a to tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Po obdržení posudkového závěru bylo žalobkyni umožněno vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí. Této možnosti žalobkyně nevyužila. Dne 18.2.2013 Úřad práce ČR – krajská pobočka v Jihlavě, kontaktní pracoviště Nové Město na Moravě vydalo rozhodnutí, kterým byl návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči zamítnut s tím, že oprávněné osobě bude nadále poskytován příspěvek na péči v původní výši 800 Kč měsíčně od října 2012.

Proti tomuto rozhodnutí v zákonné lhůtě žalobkyně podala odvolání. V rámci odvolacího řízení byl na žádost žalovaného dne 29.3.2013 vypracován posudek PK MPSV ČR, pracoviště v Brně, dle něhož v případě žalobkyně nejde o osobu, která se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV., III. nebo II., kdy jde o osobu starší 18 let, která se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost), protože z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc,

dohled nebo péči jiné fyzické osoby, není však neschopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, ani sedm nebo osm, a ani pět nebo šest takovýchto potřeb, není však schopna zvládat tři základní životní potřeby, a to v oblasti péče o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost.

Posudek byl vypracován v nepřítomnosti žalobkyně.

Následně bylo žalobkyni umožněno vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, když na toto žalobkyně reagovala zasláním lékařské zprávy ze 4.4.2013, a to z neurologického oddělení Nemocnice Nové Město na Moravě.

Žalovaný na toto reagoval tak, že požádal PK MPSV ČR, na pracovišti v Brně o vypracování doplňujícího posudku, s tím, aby bylo přihlédnuto k nově doložené lékařské zprávě s tím, aby žalobkyně byla osobně přítomna jednání posudkové komise.

PK MPSV pak vypracovala doplňující posudek dne 7.5.2013, kdy jednání posudkové komise byla žalobkyně osobně přítomna, posudková komise zhodnotila i předloženou zprávu ze 4.4.2013, přičemž dospěla ke stejnému posudkovému závěru jako dne 29.3.2013 a zdůvodnila také, proč posudkový závěr změněn nebyl.

Poté byla žalobkyně opětovně vyrozuměna o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, této možnosti žalobkyně prostřednictvím svého zmocněnce využila a následně pal bylo žalovaným pod sp.zn. SZ/221/2013/9S-VYK, č.j. MPSV-UM/3242/13/9S-VYK vydáno 24.5.2013 rozhodnutí, kterým žalovaný dle ust. § 90 odst. 5 správního řádu odvolání žalobkyně proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí zamítl, a to výše uvedené rozhodnutí potvrdil.

Dále pak bylo zjištěno, že Krajský soud v Brně rozsudkem č.j. 41A 49/2013-44 rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 24.5.2013, sp.zn. SZ/221/2013/9S-VYK, č.j. MPSV-UM/3242/13/9S-VYK zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Z odůvodnění rozhodnutí vyplynulo, proč krajský soud uvedené rozhodnutí zrušil, když z odůvodnění rozsudku vyplývá, že z rozhodnutí z 24.5.2013 je sice patrné, z jakých podkladů vycházelo Ministerstvo práce a sociálních věcí při vydání rozhodnutí, když se jedná zejména o dva posudky PK MPSV ČR. Je pravdou, že v řízení o příspěvek na péči je odvolací orgán vázán posouzením zdravotního stavu PK MPSV, je to však odvolací orgán, tedy žalovaný, který o nároku rozhoduje, a proto je na něm, aby posoudil vypovídací hodnotu posudku, resp. v daném případě obou posudků.

Soud uvedl, že toto se však v daném případě nestalo, když Ministerstvo práce a sociálních věcí sice uvádí, které poklady byly zásadní pro vydání napadeného rozhodnutí, tyto podklady také obsáhle cituje, nicméně v rozhodnutí absolutně absentují úvahy, kterými se žalovaný řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů.

Soud pak uvedl, že při vydání nového rozhodnutí je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku soudem, který je takový, že při vydání nového rozhodnutí musí žalovaný vycházet důsledně z ust. § 68 odst. 3 správního řádu, nemůže tedy pouze v rozhodnutí konstatovat podklady, které byly zásadní při vydání rozhodnutí, musí se s těmito podklady, tedy s posudky PK MPSV ČR řádně vypořádat a musí být v rozhodnutí jeho úvahy, kterými se řídil při hodnocení důkazů a při výkladu právních předpisů.

Soud zde uvádí, že žalovaný na tento rozsudek, kterým bylo rozhodnutí žalovaného zrušeno reagoval vydáním nového rozhodnutí ze dne 15.8.2014, sp.zn. SZ/221/2013/9S-VYK, č.j. MPSV-UM/4795/14/4S-VYK, které je předmětem tohoto soudního přezkumu.

Soud konstatuje, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.). V souladu s ust. § 75 odst. 1, § 2 s.ř.s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Žaloba není důvodná.

Podmínky nároku na příspěvek na péči stanoví část druhá, hlava I., ust. § 7 zákona o sociálních službách. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona se příspěvek poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Podle ust. § 7 odst. 2 citovaného zákona má na příspěvek nárok osoba uvedená v ust. § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle ust. § 8.

Stupeň závislosti posuzuje podle ust. § 25 odst. 2 a ust. § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách na základě žádosti správního orgánu I. stupně příslušný orgán okresní správy sociálního zabezpečení, v odvolacím řízení pak Ministerstvo práce a sociálních věcí, které má pro tento účel zřízeny, resp. využívá posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). Posudková komise MPSV při posouzení stupně závislosti zpracovává posudek ve formě kvalifikovaného podkladu pro rozhodnutí, v němž je dokumentován proces porízení posudku, posudkový závěr a jeho odůvodnění.

Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 3.2.2010, č.j. 3Ads 77/2009-60, dostupný na www.nssoud.cz), na posudek závislosti osoby na péči je třeba nahlížet jako na kterýkoli jiný důkazní prostředek, neboť se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoliv odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezbavuje je to povinnosti hodnotit provedené důkazy ve správním řízení, a tudíž i správnost posudku z hlediska jejich úplnosti a přesvědčivosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.3.2010, č.j. 6Ads 143/2009-60, dále také rozsudek ze dne 22.10.2009, č.j. 3Ads 48/2009-104, dostupné na www.nssoud.cz). Jinak řečeno, správní orgán nemůže bez dalšího převzít závěr posudkové komise jako pravdivý, aniž by se úplností a přesvědčivostí jejího posouzení zabýval. Základním předpokladem pro to, aby správní orgán mohl vyhodnotit přesvědčivost a úplnost předloženého posudku, je přezkoumatelnost posudku vzhledem k jeho zákonem stanoveným podkladům vymezeným v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách (které platí jak pro posudek prvoinstanční, tak i v odvolacím řízení). Správní orgán musí vycházet z posudku, který obsahuje nejen výrok, ale který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na doložený nálezhavý lékař, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření, popř. výsledek vlastního vyšetření posuzujícího lékaře (srov. rozsudek ze dne 30.9.2009, č.j.

4Ads 50/2009-63, dostupný na www.nssoud.cz). K závěrům o úplnosti a přesvědčivosti posudku správní orgán tedy může dospět jen tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník řízení uplatňující nárok na příspěvek na péči.

Krajský soud v Brně konstatuje, že v daném případě se žalovaný v průběhu odvolacího řízení správně v souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, obrátil na posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí za účelem posouzení stupně závislosti žalobkyně. PK MPSV následně postupovala v souladu s ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, když při vypracování posudku byly zohledněny jak výsledky sociálního šetření, tak zdravotní dokumentace žalobce doložená nálezy ošetřujících lékařů (zprávy praktického lékaře, nálezy z neurologického, interního, ortopedického, hematologického, interního, gynekologického vyšetření).

Pokud žalobkyně namítá, že při posouzení jejího zdravotního stavu nebyl brán zřetel na aktuální zprávu ohledně vyšetření srdce žalobkyně, a že lékařské zprávy a skutečnost, jakých úkonů je žalobkyně schopna, a kterých schopna sama, bez pomoci jiné osoby, není, soud se s touto námitkou neztotožnil.

Uvádí, že z rozhodnutí žalovaného ze dne 15.8.2004 vyplývá, že žalovaný vycházel z posudku PK MPSV ČR, pracoviště v Brně ze dne 29.3.2013 a doplňujícího posudku ze dne 7.5.2013, z nichž vyplývá, že posudková komise měla k dispozici jednak posudkovou dokumentaci praktického lékaře, ale také celou řadu odborných lékařských nálezů, které byly v posudcích PK MPSV uvedeny, oba posudky PK MPSV ČR byly žalovaným řádně zhodnoceny a vyplývá z nich, jak se s těmito posudky správní orgán vypořádal, a proč je pokládá za posudky úplné, objektivní a přesvědčivé. V případě rozhodnutí z 15.8.2014 již Ministerstvo práce a sociálních věcí důsledně postupovalo podle § 68 odst. 3 správního řádu a soud uvádí, že je téhož názoru jako žalovaný, že při vydání rozhodnutí z 15.8.2014 již žalovaný nemusel provádět žádné další doplnění dokazování, neboť oba posudky PK MPSV ČR, pracoviště v Brně, a to jak z 29.3.2013 tak ze 7.5.2013 jsou i dle názoru soudu posudky objektivními a přesvědčivými, když PK MPSV vycházela jednak ze sociálního šetření, ale také ze všech dostupných lékařských zpráv ohledně zdravotního stavu posuzované, a pokud posudková komise dospěla v případě zvládání některých činností k odlišným závěrům, než bylo posouzení OSSZ ve Žďáru nad Sázavou, svůj závěr přesvědčivě odůvodnila.

Posudková komise ve svých posudcích také řádně a přesvědčivě odůvodnila, proč nejsou důvodné námitky žalobkyně ohledně zvládání životních potřeb, a to mobility a orientace a soud zde uvádí, že i ze stanoviska samotného zmocněnce žalobkyně, předneseného u jednání Krajského soudu v Brně dne 7.1.2015, vyplývá, dle názoru soudu, že pokud jde o schopnosti zvládat základní životní potřeby, a to mobilitu, orientaci, ale i např. tělesnou hygienu, u níž zmocněnec hovořil o tom, že žalobkyně toto nezvládá, ze skutečnosti, jak zmocněnec žalobkyně popisoval schopnosti své manželky zvládat základní životní potřeby a tyto rozhodně nejsou v rozporu s vypracovanými posudky PK MPSV ČR z 29.3 a 7.5.2013.

Soud nezpochybňuje, že ne všechny aktivity základních fyzických potřeb žalobkyně s ohledem na svůj zdravotní stav zvládá zcela bez obtíží, je však nutné přihlédnout k tomu, že neschopnost zvládání základní životní potřeby se pro účely přiznání příspěvku na péči podle ust. § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb. k zákonu o sociálních službách považuje

takový stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, nikoli jakákoliv porucha funkčních schopností.

Soud uzavírá, že posudek PK MPSV ze dne 29.3.2013 a 7.5.2013 naplňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a celistvosti, které vyplývají z judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek ze dne 23.9.2009, č.j. 4Ads 57/2009-53, dostupný na www.nssoud.cz) a soud stejně jako žalovaný dospěl tedy k závěru, že v řízení bylo prokázáno, že žalobkyně vyžaduje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu každodenní pomoc, dohled nebo péči při třech základních životních potřebách (osobní aktivity, péče o domácnost, péče o zdraví, podle ust. § 8 odst. 2 písm. a) ve stupni I. (lehká závislost), když dle tohoto zákonného ustanovení osoba starší 18 let se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I., jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby.

Krajský soud na základě shora provedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že nejsou důvodné, a proto žalobu dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, nárok na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

V dané věci neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení, a pokud jde o žalovaného, náklady řízení nežádal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. ledna 2015

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Eva Drlová